

Investeringsagenda energietransitie Haven- en Industriecomplex

Wat houdt de klimaatdeal in?

De energietransitie in de haven van Rotterdam vraagt om aanzienlijke investeringen, van zowel bedrijven als overheden. Hieronder ter illustratie een beeld van projecten die op dit moment worden ontwikkeld. Verreweg de meeste projecten (inclusief transportinfrastructuur) zijn nog niet aanbeland in de fase van een investeringsbesluit. Zekerheid over publieke investeringen, met name waar het gaat om de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur waarop bedrijven kunnen aansluiten, helpt om de investeringsagenda van bedrijven tijdig los te trekken.

De investeringsagenda brengt de private en (semi)-publieke investeringen in de energietransitie voor de komende jaren bijeen in bovenstaande kaart. Dit gebeurt op basis van een duidelijk geformuleerde gezamenlijke ambitie ten aanzien van de toekomst van stad, haven en regio als circulair cluster en 'groene' energiehub, op basis van het 'In drie stappen-rapport' en de Havenvisie). Het gaat daarbij om investeringen in (pilot) projecten, demo fabrieken en first-commercial-scale fabrieken, en van benodigde infrastructuur voor transport en opslag. De investeringskosten in het Haven- en Industrieel complex worden op dit moment ingeschat op EUR 4,0-5,0 miljard tot 2025. Deze eerste inschatting door experts is gedaan op basis van de abatement-curve zoals gepresenteerd in het rapport 'In drie stappen naar een duurzaam industriecluster Rotterdam-Moerdijk' (juli 2018) en is exclusief infrastructuur. De mogelijke investeringen in transportinfrastructuur voor (verzwaring) elektra, waterstof, warmte, stoom en CO2 waarbij de meeste tot 2030 (nodig om de ontwikkelingen naar 2050 mogelijk te maken) worden ingeschat op een bedrag tussen de EUR 1,0 miljard en 1,5 miljard tot 2030. Uiteindelijk bedragen zijn afhankelijk van de eerder genoemde voorwaarden voor investering, de ontwikkeling van innovaties en dergelijke. Dit bedrag is exclusief de aanleg van de energie infrastructuur buiten het gebied of het investeren in nieuwe terreinen.

Met deze investeringsagenda maken de partijen inzichtelijk wat er nodig is om ontwikkelingskapitaal naar de regio te halen. Deze aanpak geeft de benodigde transparantie van alle betrokken partijen alsmede een

goede indicatie van investeringsintentie. Hiermee kan ook gericht worden gewerkt aan het creëren van de benodigde randvoorwaarden (regelgeving, vergunningen) en ontstaan ook kansen voor verdere samenwerking tussen bedrijven.

Wat gaan we bereiken?

Met de investeringsagenda ontstaat overzicht over benodigde financiering binnen de gezamenlijke ambitie en deze helpt daarmee om business cases mogelijk maken.

In de huidige situatie worden weliswaar beleidsmatige doelen gesteld, maar de benodigde financiering wordt hiermee niet in lijn uitgewerkt. Dit komt door een mismatch tussen de publieke inzet van middelen en private vraag naar middelen. De investeringsagenda moet daarom ook inzichtelijk maken aan welke instrumenten behoefte is en waar in het proces van financiering van een project verbetering mogelijk is. Daarnaast heeft de investeringsagenda als doel meer kapitaal aan te trekken door een sterk regionaal vraag van de gezamenlijke partijen aan het Rijk en Europa expliciet te maken. In de investeringsagenda zelf is dit vooral een financiële vraag. Flankerend hieraan worden eveneens regulatoire en andere randvoorwaarden die leiden tot financierbaarheid (zoals contracten, personeel etc.) zo scherp mogelijk in kaart gebracht.

Het versnellingshuis is de “plaats” waar de agenda wordt samengesteld en geactualiseerd.

Van belang is dat er vanuit onze regio één scherp geformuleerde investeringsagenda wordt neergezet waarin vergelijkbare lopende initiatieven vanuit gemeente (Maritime Capital, acquisitiekader, etc), provincie (focus waterstof), EBZ (taskforce Circulair en E'transitie) en Havenbedrijf (infrastructuur, opportunity framing, etc) in overzicht zijn.

Wie is de trekker?

Havenbedrijf Rotterdam / Deltalinqs

Welke partijen doen mee en wat brengen ze in?

1. bedrijven -> indicatieve inschatting van investeringen in de energietransitie voor korte, middellange (2030) en lange (2050) termijn:

- investeringen door commerciële partijen (pilots, demo fabrieken);
- Investeringen van semipublieke partijen in infrastructuur.

2. overheden -> ten aanzien van economische structuurversterking, beschikbaar stellen van instrumenten in de vorm van fondsen, garanties en incentives.

Wat is het tijdsplan?

Q1 2020 overzicht in meer detail gereed, binnen het versnellingshuis.

Jaarlijks actualiseren op basis van nieuwe inzichten.

Wat is er nodig?

Belangrijke onderdelen in de financiële samenwerking zijn:

- Goede heldere beschrijving van rollen en verantwoordelijkheden van elk van de partijen;
- Onderscheid bij de samenwerking tussen sturing, uitvoering, en afstemming en monitoring.